

Karta przedmiotu

Nazwa i kod przedmiotu	Architektoniczno-urbanistyczne podstawy gospodarki przestrzennej , PG_00168192						
Kierunek studiów	Gospodarka przestrzenna (O)						
Data rozpoczęcia studiów	październik 2025 r.		Rok akademicki realizacji przedmiotu		2025/2026		
Poziom kształcenia	I stopnia - licencjackie		Grupa zajęć		Grupa zajęć obowiązkowych z zakresu kierunku studiów Grupa zajęć powiązanych z prowadzonymi badaniami naukowymi w dziedzinie nauki związanej z kierunkiem - profil ogólnoakademicki		
Forma studiów	stacjonarne		Sposób realizacji		na uczelni		
Rok studiów	1		Język wykładowy		polski		
Semestr studiów	2		Liczba punktów ECTS		8.0		
Profil kształcenia	ogólnoakademicki		Forma zaliczenia		egzamin		
Jednostka prowadząca	Rektor -> Wydział Nauk Społecznych -> Instytut Geografii Społ-Ekon i Gospodarki Przestrzennej -> Zakład Badań Krajobrazu i Kształtowania Środowiska						
Imię i nazwisko wykładowcy (wykładowców)	Odpowiedzialny za przedmiot		dr inż. Joanna Poczobut				
	Prowadzący zajęcia z przedmiotu						
Formy zajęć	Forma zajęć	Wykład	Ćwiczenia	Laboratorium	Projekt	Seminarium	RAZEM
	Liczba godzin zajęć	110.0	30.0	0.0	0.0	0.0	140
	W tym liczba godzin zajęć na odległość: 0.0						
Aktywność studenta i liczba godzin pracy	Aktywność studenta	Udział w zajęciach dydaktycznych, objętych planem studiów		Udział w konsultacjach		Praca własna studenta	RAZEM
	Liczba godzin pracy studenta	140		30.0		50.0	220
Cel przedmiotu	Poznanie złożoności i interdyscyplinarnego charakteru gospodarowania przestrzenią, zapoznanie z istotą i historią architektury oraz urbanistyki; umiejętność oceny przestrzeni; identyfikacja form i jakości krajobrazu; poznanie zasad kształtowania wysokiej jakości przestrzeni publicznych; poznanie zasad i elementów kompozycji krajobrazowej.						

Efekty uczenia się przedmiotu	Effekt kierunkowy	Effekt z przedmiotu	Sposób weryfikacji i oceny efektu
	[GPL3_U04] dokonać prawidłowego doboru podstawowych metod ilościowych (w tym badań terenowych), stosować je w analizie przestrzennego zróżnicowania zjawisk przyrodniczych, społecznych lub ekonomicznych a także dokonać prawidłowej interpretacji wyników w oparciu o znajomość specyfiki wybranych metod	przeprowadza terenowe obserwacje zagospodarowania przestrzennego i w oparciu o nie wyciąga podstawowe wnioski dotyczące stanu gospodarki przestrzennej na badanym obszarze	[SU2] prezentacja/projekt/referat/raport [SU5] realizacja zadania problemowego
	[GPL3_W06] formy, metody i narzędzia ochrony przestrzeni (środowiska, krajobrazu, dziedzictwa kulturowego)	prezentuje formy, metody i narzędzia ochrony przestrzeni (środowiska, krajobrazu, dziedzictwa kulturowego)	[SW1] wypowiedź ustna/rozmowa/diskusja [SW2] prezentacja/projekt/referat/raport [SW5] realizacja zadania problemowego
	[GPL3_W07] formy, metody i narzędzia kształtowania zagospodarowania przestrzennego	wymienia formy, metody i narzędzia kształtowania zagospodarowania przestrzennego (środowiska, krajobrazu, dziedzictwa kulturowego)	[SW1] wypowiedź ustna/rozmowa/diskusja [SW2] prezentacja/projekt/referat/raport [SW5] realizacja zadania problemowego
	[GPL3_W01] w stopniu zaawansowanym interdyscyplinarny charakter gospodarki przestrzennej i konieczność wielowymiarowych podejść w polityce przestrzennej	wymienia wielokryterialne uwarunkowania architektury oraz projektowania urbanistycznego	[SW1] wypowiedź ustna/rozmowa/diskusja [SW2] prezentacja/projekt/referat/raport [SW5] realizacja zadania problemowego
	[GPL3_K06] dbałości o dorobek i tradycje zawodu oraz przestrzegania zasad etyki zawodowej przez siebie i wymagania tego od innych	identyfikuje i rozstrzyga dylematy związane z wykonywanym zawodem zgodnie z interesem publicznym i z zasadami rozwoju zrównoważonego	[SK2] prezentacja/projekt/referat/raport [SK5] realizacja zadania problemowego
	[GPL3_K04] inicjowania i aktywnego udziału w działaniach na rzecz ładu przestrzennego i rozwoju zrównoważonego regionu, kraju, Europy	wykazuje odpowiedzialność za działaniach na rzecz zachowania dziedzictwa kulturowego regionu, kraju, Europy	[SK2] prezentacja/projekt/referat/raport [SK5] realizacja zadania problemowego
	[GPL3_U02] prawidłowo identyfikować i wyjaśniać uwarunkowania gospodarki przestrzennej konkretnego obszaru oraz prognozować wpływ podstawowych procesów społecznych na strukturę zagospodarowania przestrzennego i na tej podstawie potrafi zaproponować adekwatne działania w ramach polityki przestrzennej w szczególności w odniesieniu do polskich obszarów morskich i województw północnej Polski	proponuje działania w ramach kształtowania wysokiej jakości przestrzeni publicznych w zgodzie z uwarunkowaniami społecznymi, gospodarczymi i politycznymi występującymi na danym obszarze	[SU2] prezentacja/projekt/referat/raport [SU5] realizacja zadania problemowego
	[GPL3_U08] wykonać złożone zadania badawcze lub ekspertyzy z zakresu gospodarki przestrzennej pod kierunkiem opiekuna naukowego samodzielnie i w zespole i zaprezentować wyniki tych badań w formie pisemnej i ustnej w języku polskim i w języku obcym	analizuje i projektuje propozycje kształtowania przestrzeni konkretnego obszaru	[SU2] prezentacja/projekt/referat/raport [SU5] realizacja zadania problemowego

A. Problematyka wykładów:

Część 1:

Definicje i normy prawne dotyczące krajobrazu.

Percepcja krajobrazu.

Cechy, właściwości krajobrazów i elementy kompozycji krajobrazowej.

Analiza i waloryzacja kompozycji krajobrazowej.

Zieleń w kompozycji krajobrazu.

Elementy historii osadnictwa - krajobrazy historyczne, typy rozplanowania wsi.

Zasady ochrony i kształtowania krajobrazu kulturowego.

Warsztat pracy i etyka zawodowa architekta krajobrazu.

Część 2:

Podstawy projektowania architektonicznego.

Elementy architektury budynku.

Konstrukcja budynku; od fundamentu po dach.

Materiały budowlane i technologie podstawy budownictwa.

Projektowanie przestrzeni dla osób z niepełnosprawnościami.

Ergonomia przestrzeni.

Zagospodarowanie otoczenia budynku; obowiązujące przepisy.

Część 3:

Wprowadzenie do historii urbanistyki.

Krótką historią architektury i urbanistyki - od starożytności do współczesności (w tym: prehistoria, miasta starożytności, wieki średnie w Europie, powstanie i rozwój miast na ziemiach Polski, okres nowożytny, nowoczesność w planowaniu miast).

Część 4:

Compact city miasto kompaktowe główne atrybuty miasta dobrej jakości życia

Porozmawiajmy o parametrach dobrego osiedla zasady projektowania wielofunkcyjnych struktur miejskich

Resilient city - w dobie kryzysu klimatycznego projektowanie miast odpornych klimatycznie

Adaptable city rozwiązania miejskie projektowane z myślą o klimacie

Smart city i nowe technologie w mieście ich rola w kształtowaniu lepszych miast

Walkability first! o tym dlaczego powinniśmy projektować miasta dla pieszych i rowerzystów

Od drogi do ulicy sposoby przekształcania przestrzeni miast

Miasto witalne tworzenie przyjaznych przestrzeni publicznych

Inclusive city miasto dla wszystkich, czyli kogo dzisiaj pomijamy w projektowaniu rozwiązań miejskich

Prawo do mieszkania podstawowym prawem mieszkańca

B. Problematyka ćwiczeń:

Część 1:

Ocena kompozycji krajobrazowej z objaśnieniami autorskimi.

Percepcja krajobrazu ścieżka wrażeń.

Cechy i właściwości kompozycji krajobrazowej wewnątrz architektoniczno-krajobrazowe.

Zasady i elementy kompozycji krajobrazowej.

Naprawa współczesnego wizerunku przestrzeni publicznej.

Analiza struktur makrokrajobrazowych - panorama.

Krajobrazy historyczne. Ochrona i kształtowanie krajobrazu kulturowego - na przykładzie rozwoju wybranej wsi.

Warsztat pracy i etyka zawodowa architekta krajobrazu.

	Część 2: Architektura a urbanistyka (rola w przestrzeni, skala, użytkownicy). Zagadnienia kompozycji i estetyki w projektowaniu. Wprowadzenie do urbanistyki-podstawowe pojęcia Kompozycja urbanistyczna w strukturze miasta (składowe kompozycji, typy wnętrz urbanistycznych) Typy przestrzeni w miastach (publiczna, półpubliczna, półprywatna itd.) oraz zagadnienia związane z kształtowaniem charakteru miejsca		
Wymagania wstępne i dodatkowe			
Sposoby i kryteria oceniania osiągniętych efektów uczenia się	Sposób oceniania (składowe)	Próg zaliczeniowy	Składowa oceny końcowej
	wykład	51.0%	40.0%
	ćwiczenia	51.0%	60.0%

Zalecana lista lektur	Podstawowa lista lektur	- Lynch K., 2011, Obraz miasta, Wydawnictwo Archivolta, Kraków - Bogdanowski J., 1976, Kompozycja i planowanie w architekturze krajobrazu, Ossolineum, WrocławWarszawaKrakówGdańsk. - Böhm A., 1994, Architektura krajobrazu jej początki i rozwój, Kraków. - Böhm A., 1998, Wnętrze w kompozycji krajobrazu. wybrane elementy genezy i analizy porównawczej pojęcia, Kraków. - Böhm A., 2006, Planowanie przestrzenne dla architektów krajobrazu, Politechnika Krakowska, Kraków. - Foczek-Brataniec U., 2008, Widok z drogi. Krajobraz w percepcji dynamicznej, FLAMED, Katowice. - Wejchert K., 1984, Elementy kompozycji urbanistycznej, Arkady, Warszawa. - Markiewicz P., Budownictwo ogólne dla architektów, seria: Vademecum Projektanta, Archi-Plus, Kraków 2007; wznowienie 2018. - Neufert E., Podręcznik projektowania architektoniczno-budowlanego, Arkady; Warszawa 2019. - Bobiński S., 1975, Urbanistyka polskich miast przedlokacyjnych, Warszawa. - Cieślak E. (red.), 1978-85, Historia Gdańska (t. III, cz. 2; t. IV, cz. 1), Gdańsk. - Chmielewski J. M., 2001, Teoria urbanistyki w projektowaniu i planowaniu miast. Warszawa. - Czarnecki W., 1965, Planowanie miast i osiedli. T.I, Warszawa,. - Czeszunist A. (red.), 1969, Gdańsk. Jego dzieje i kultura, Warszawa. - Koch W., 1996, Style w architekturze. Bertelsmann Publishing Warszawa. - Książek M., 1994, Materiały pomocnicze do studiów w zakresie historii urbanistyki, Kraków. - Majdecki L., 2007, Historia ogrodów. PWN, Warszawa. - Małachowicz E., 1988, Ochrona środowiska kulturowego. Wrocław. - Ostrowski W., 1996, 2001, Wprowadzenie do historii budowy miast. Ludzie i środowisko. Wyd. Politechniki Warszawskiej. Warszawa. - Paszkowski Z., 2015, Historia idei miasta. Od antyku do renesansu, Szczecin 2015. - Poczobut J., 2004, Rewitalizacja zabytkowych zespołów zabudowy mieszkaniowej na przykładach małych miast Polski północnej wobec zasad zrównoważonego rozwoju; maszynopis, praca doktorska, promotor: prof. Wiesław Anders, Gdańsk. - Przyłęcki M., 2004, Zarys dziejów budowy miast i wsi, Wrocław. - Wróbel T., 1971, Zarys historii budowy miast. Warszawa. J. Gehl (2009) Życie między budynkami. Wyd. RAM - Sz. Bujalski (2022) Recepta na lepszy klimat. Zdrowsze miasta dla chorego świata. Wyd. Wysoki Zamek - Ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (aktualny tekst jednolity) oraz rozporządzenia wykonawcze do ustawy - Ustawa z dnia 7 lipca 1994r. Prawo budowlane (aktualny tekst jednolity) oraz akty wykonawcze do tej ustawy - Dz.U. 2002 nr 75 poz. 690, Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie. https://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/DocDetails.xsp?id=WDU20020750690 - Dz.U. 2021 poz. 2351, Obwieszczenie Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 grudnia 2021 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu ustawy - Prawo budowlane. https://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/DocDetails.xsp?id=WDU20210002351 J. Jacobs (2017) Śmierć i życie wielkich miast Ameryki. Wyd. Centrum Architektury - Ch. Montgomery (2024) Miasto szczęśliwe. Wyd. Wysoki Zamek J. Erbel (2020) Poza własnością. W stronę udanej polityki mieszkaniowej. Wyd. Wysoki Zamek M. Ch. Bruntlett (2024) Miasto wolne od samochodów. Wyd. Wysoki Zamek
	Uzupełniająca lista lektur	- Bogdanowski J., 2000, Polskie ogrody ozdobne, Arkady, Warszawa - Novak Z., 1997, Planowanie regionalne i udział w nim architekta, Politechnika Krakowska, Kraków. - Pawłowska K. (red.), 2001, Architektura krajobrazu a planowanie przestrzenne, Politechnika Krakowska, Kraków. - Poczobut J., 2020, Spatial and landscape changes in the housing development of Gdańsk suburban villages, in: Quaestiones Geographicae, vol. 39, nr 2, 2020, ss. 113-128, DOI:10.2478/quageo-2020-0016. - Murator, magazyn budowlany i inne publikacje wydawnictwa; www.murator.pl - Żenczykowski W., Budownictwo ogólne, t. 1., Arkady; Warszawa 1992. Dz.U. 2020 poz. 1609, Rozporządzenie Ministra Rozwoju z dnia 11 września 2020 r. w sprawie szczegółowego zakresu i formy projektu budowlanego;

	Adresy eZasobów	Adresy na platformie eNauczenie:
Przykładowe zagadnienia/ przykładowe pytania/ realizowane zadania	Ochrona i kształtowanie krajobrazu kulturowego na przykładzie rozwoju wybranej wsi. Kompozycja przestrzenna małej jednostki osadniczej. Przygotowanie plakatu wraz z syntetycznym opisem poświęconemu zadanemu wyzwaniu dotyczącemu miasta przyszłości.	
Praktyki zawodowe w ramach przedmiotu	Nie dotyczy	

Dokument wygenerowany elektronicznie. Nie wymaga pieczęci ani podpisu.